МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС

нормативного освітнього компоненту

Преформовані фізичні чинники

підготовки бакалавра (на основі ступенів «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»)

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

освітньо-професійної програми Фізична терапія, ерготерапія

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Преформовані фізичні чинники» підготовки «Бакалавра», галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія, ерготерапія»

Розробники: Андрійчук О.Я., завідувач кафедри – професор кафедри фізичної терапії та ерготерапії, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор;

Порчук Г. В., лікар фізичної та реабілітаційної медицини, завідувачка фізіотерапевтичним відділенням КП «Волинська обласна клінічна лікарня» Волинської обласної ради

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: Андрійчук О. Я.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії

протокол № 3 від 10 жовтня 2022 р.

Завідувач кафедри: Андрійчук О. Я.

© Андрійчук О.Я.,
Порчук Г. В., 2022 р.

І. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

<table>
<tr><th>Найменування показників</th><th>Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень</th><th>Характеристика освітнього компонента</th></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td><td rowspan="4">Галузь знань:
22-Охорона здоров'я

Спеціальність:
227- Фізична терапія, ерготерапія

Освітньо-професійна програма:
Фізична терапія, ерготерапія

Освітній рівень:
Бакалавр</td><td>Нормативний</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Кількість годин/кредитів
90/3</td><td>Рік навчання 1</td></tr>
<tr><td>Семестр 1</td></tr>
<tr><td>Лекцій – 10 год.</td></tr>
<tr><td>ІНДЗ: є</td><td>Лабораторні заняття – 24 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота - 50 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Консультації 6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: екзамен</td></tr>
<tr><td colspan="3">Мова навчання - українська</td></tr>
</table>

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

ПІП - Андрійчук Ольга Ярославівна

Науковий ступінь - доктор наук з фізичного виховання і спорту,

Вчене звання - професор

Посада – завідувач кафедри – професор кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Контактна інформація - *електронна адреса – andrijchuk.olga@vnu.edu.ua*

ПІП – Порчук Галина Володимирівна

Посада – старший викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Дні занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ: http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700

ІІІ. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація. Освітній компонент «Преформовані фізичні чинники» є нормативним (обов'язковим) курсом для здобувачів освіти за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія» освітнього ступеня «бакалавр».

Освітній компонент «Преформовані фізичні чинники» розглядає сутність фізіологічної та лікувальної дії фізичних чинників на здоровий і хворий організм та способи їх застосування в комплексній програмі фізичної терапії.

Застосування преформованих фізичних чинників потребує від фахівців з реабілітації спеціальних знань, правил охорони праці, техніки безпеки під час проведення фізіотерапевтичних втручань.

Оскільки предметом вивчення фізіотерапії є використання фізичних чинників при різних захворюваннях, бакалаври як кваліфіковані фахівці повинні добре знати основні клінічні та фундаментальні освітні компоненти (анатомію, фізіологію тощо), основні дисципліни середньої освіти (фізику, хімію, біологію).

Численні й різноманітні преформовані фізичні чинники об'єднано в групи за характерними видами і формами енергії, розглядаються питання щодо показів та проти показів до їх застосування.

Основою формування знань, умінь і навичок в освітньому компоненті «Преформовані фізичні чинники» є лекції, лабораторні заняття, індивідуальні консультації, а також самостійна робота.

2. Пререквізити: основи медичних знань, основи анатомії та фізіології людини, основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії.

Постреквізити: фізична терапія при різних ушкодженнях та захворюваннях (при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної системи, порушенні діяльності опорно-рухового апарату, при неврологічних порушеннях), виробничі/клінічні практики.

3. Мета і завдання освітнього компонента:

Мета - формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до застосування у професійній діяльності використання преформованих фізичних чинників у сфері фізичної терапії та ерготерапії

Завдання:

- вивчення особливостей фізіологічної та лікувальної дії фізичних чинників на організм;
- поглиблення знань про проведення реабілітаційних заходів у пацієнтів з різною патологією;
- набуття теоретичних знань та практичних навичок щодо особливостей проведення фізіотерапевтичних процедур, дотримуючись відповідних умов експлуатації та техніки безпеки.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 04. Здатність працювати в команді. ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 09. Здатність до використання інформаційних і комунікативних технологій. ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК11. Здатність вчитись і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)	ФК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії. ФК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з застосуваннями преформованих фізичних чинників у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини. ФК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії ФК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
Програмні результати	ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання

навчання (ПР)	професійних завдань та прийняття професійних рішень. ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії. ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики. ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії. ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності. ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності. ПР 13 Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

5. Структура освітнього компонента

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Тема 1-2. Основи та принципи застосування преформованих фізичних чинників в практичній медицині Лікування постійним та імпульсним електричним струмом	13	2	4	6	1	Т, УО, ВПЗ, РМГ/5
	13	2	4	6	1	Т, УО, ВПЗ, РМГ/5
Тема 3-4. Лікування електричним, електромагнітним полем та елекромагнітними коливаннями.	12	2	4	6	1	Т, УО, ВПЗ, РМГ/5
	12		4	6	1	Т, УО, ВПЗ, РМГ/5
Тема 5. Світлолікування. Теплолікування	13	2	4	6	1	Т, УО, ВПЗ, РМГ/5
Тема 6. Бальнеотерапія та гідротерапія	13	2	4	6	1	Т, УО, ВПЗ, РМГ/5

ІНДЗ	14			14		5
Всього годин	**90**	**10**	**24**	**50**	**6**	**5/120**

*Форма контролю: Т – тести, УО – усне опитування, ВПЗ – виконання практичного завдання, РМГ – робота в малих групах, ІНДЗ – індивідуальне науково-дослідне завдання

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів освіти – основний вид засвоєння навчального матеріалу, який передбачає теоретичне вивчення питань, які не увійшли до практичного курсу, або ж були роглянуті коротко. Під час самостійної роботи здобувач освіти опрацьовує теоретичний матеріал, виконує індивідуальні завдання, тощо.

Самостійна робота здобувачів освіти оцінюється під час поточного контролю та підсумкового контролю.

1. Електростимуляція м’язів — види, техніка та методики, показання, протипоказання.
2. Магнітотерапія — постійне та змінне магнітне поле: методика процедур, показання, протипоказання.
3. Лікування ультразвуком — механізм дії, дозування, техніка, методика процедур, показання, протипоказання.
4. Аерозольтерапія — аерозолі та електроаерозолі, аеройонотерапія.
5. Лазеротерапія — застосування лазерного випромінювання при різних захворюваннях, техніка безпеки.
6. Пневмопресотерапія, пневмомасаж, баротерапія.
7. Комбіноване застосування преформованих фізичних чинників
8. Сумісні та несумісні фізіотерапевтичні процедури
9. Електротравма. Невідкладна допомога
10. Фізіопрофілактика, її види та значення
11. Санаторно-курортне лікування, курорти України.
12. Кліматотерапія — види, діючі чинники.

Індивідуальна робота здобувачів освіти включає виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ). Індивідуальне навчально-дослідне завдання виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лабораторних занять, консультацій, самостійної роботи, використовуючи сучасні навчальні, науково-методичні напрацювання. Форми виконання: доповідь, реферат, створення презентацій, складання блок-схем, аналітична записка, аналітичне есе.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті, виконання ІНДЗ. Складання екзамену для усіх здобувачів є обов'язкове. Середовище під час проведення занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти повинні бути одягненими в білі медичні халати.

До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note), зареєструватись на платформі дистанційного навчання ВНУ імені Лесі Українки https://moodle.vnu.edu.ua/login/index.php для проходження тестування та роботу з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-07/Polozh_pro_otzin_ред%2BМЕД.pdf

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному практичному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

ІНДЗ оцінюється максимальною кількістю балів - 5.

5 балів отримує здобувач освіти, який розкрив тему роботи, яка має самостійний і творчий характер. Тема повністю розкрита за всіма пунктами

плану використовував основну і додаткову літературу. Матеріал подано логічно. Обсяг відповідає нормі (15 – 20 слайдів). Під час презентації студент вільно володіє і орієнтується у матеріалі, висловлює власне ставлення до визначеної проблеми. Матеріал подано логічно і своєчасно.

4 бали виставляється здобувачу , який тему роботи розкрив фрагментарно, не повністю (висвітлено не всі пункти плану, матеріал подано стисло). Використано недостатню кількість літературних джерел. Матеріал побудовано не логічно.

3 бали отримує здобувач, який розкрив незначну частину матеріалу (декілька пунктів плану), використав недостатню кількість літературних джерел. Відсутня логіка подачі матеріалу, а також порушена цілісність системи знань.

2 бали – здобувач роботу написав формально, стисло, не своєчасно.

0 – здобувач роботу не підготував.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення освітнього компоненту впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120
4.95	119
4.91	118
4.87	117
4.83	116
4.79	115
4.75	114
4.7	113
4.66	112
4.62	111
4.58	110
4.54	109
4.5	108

4-бальна шкала	200-бальна шкала
4.45	107
4.41	106
4.37	105
4.33	104
4.29	103
4.25	102
4.2	101
4.16	100
4.12	99
4.08	98
4.04	97
3.99	96
3.95	95

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.91	94
3.87	93
3.83	92
3.79	91
3.74	90
3.7	89
3.66	88
3.62	87
3.58	86
3.54	85
3.49	84
3.45	83
3.41	82

4-бальна шкала	200-бальна шкала
3.37	81
3.33	80
3.29	79
3.25	78
3.2	77
3.16	76
3.12	75
3.08	74
3.04	73
3	72
Менше 3	Недос-татньо

При недотриманні здобувачем освіти *Кодексу академічної доброчинності ВНУ ім. Лесі Українки* https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/, який встановлює загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечує дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, оцінювання роботи не буде відбуватись (!).

Списування під час виконання робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування, підготовки до занять. ***Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти*** передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. Здобувачі не повинні запізнюватися на заняття. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівництвом Університету. У разі пропуску лабораторного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання. Якщо здобувач пропустив більше, ніж 3 заняття, він має отримати дозвіл на їх відпрацювання у деканаті.

Політика щодо дедлайнів: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем освіти теоретичного матеріалу та практичних вмінь і навичок за семестр.

Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 80 балів. Остаточна екзаменаційна оцінка складається з двох частин: 1) екзаменаційного тестування та 2) практичної і теоретичної частини. Екзаменаційне тестування оцінюється від 0 до 20 балів, проводиться двічі за процедурою ліцензійного іспиту КРОК, який проводиться у Центрі інформаційних технологій та комп'ютерного тестування університету. З двох тестувань буде врахований кращий результат. При отриманні позитивної оцінки на першому тестуванні (більше 60,5% правильних відповідей) здобувач має право не проходити друге тестування. Результати від 60,5% до 100% правильних відповідей конвертуються у бали від 12 до 20 наступним чином:

60,5-62%	12 балів	71-75%	15 балів	86-90%	18 балів
63-65%	13 балів	76-80%	16 балів	91-95%	19 балів
66-70%	14 балів	81-85%	17 балів	95- 100%	20 балів

Отримані бали додаються до екзаменаційної оцінки (яка включає теоретичну і практичну частину та оцінюється від 0 до 60 балів) та формують остаточну екзаменаційну оцінку на екзамені.

На екзамен виносяться усі основні питання, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання завдань.

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається як сума поточної оцінки (максимум – 120 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум – 80 балів) і становить 200 балів.

У випадку, якщо здобувач набрав підсумковий бал менший, ніж 122 бали, він складає екзамен під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, зберігаються, а здобувач при перескладанні екзамену може набрати максимум 80 балів. Підсумковий бал при цьому формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	**Лінгвістична оцінка**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
		оцінка	**пояснення**
170–200	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно	D	непогано
122–129	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

Перелік питань до екзамену

1. Мета, предмет і завдання фізіотерапії. Сучасний етап розвитку фізіотерапії.
2. Загальна характеристика преформованих фізичних чинників, їх класифікація.
3. Механізми лікувальної дії преформованих фізичних чинників, методи дозування та реакціїї на процедури.

4. Абсолютні та відносні протипокази до призначення фізіопроцедур.
5. Специфична і неспецифічна дія преформованих фізичних чинників.
6. Організаційні основи використання преформованих фізичних чинників, складові елементи процедур.
7. Алгоритм проведення процедур електролікування , техніка безпеки.
8. Види струмів, які застосовуються для електролікування.
9. Характеристика струму, що їх використовують для гальванізації, ефекти в організмі.
10. Характеристика струму, що їх використовують для електрофорезу, ефекти в організмі.
11. Апарати для гальванізації, вимоги до гідрофільних прокладок і електродів для гальванізації.
12. Методики проведення гальванізації
13. Методики проведення елекрофорезу
14. Ускладнення, що виникають під час гальванізації, причини ускладнень, допомога.
15. Ускладнення, що виникають під час електрофорезу, причини ускладнень, допомога.
16. Показання і протипоказання до гальванізації.
17. Показання і протипоказання до електрофорезу.
18. Методика проведення електросну. Фізіологічна дія його на організм.
19. Показання і протипоказання до електросну.
20. Діадинамічні струми, характеристика струмів та їх модуляцій.
21. Показання і протипоказання до проведення діадинамотерапії (ДД-терапії).
22. Спеціальні методики діадинатотерапії. Алгоритм проведення.
23. Ампліпульстерапія. Характекристика методу. Види робіт
24. Переваги ампліпульстерапії. Показання та протпоказання до застосування.
25. Методика проведення ампліпульстерапії, дозування.
26. Електростимуляція. Характеристика методу.
27. Апарати для електростимуляції. Методика проведення електростимуляції.
28. Показання, протипоказання до електростимуляції
29. Механізм дії струмів д'Арсонваля. Апарати для дарсонвалізації, особливості будови електродів для дарсонвалізації.
30. Методика проведення дарсонвалізації
31. Показання і протипоказання до проведення дарсонвалізації.
32. УВЧ-терапія. Характеристика методу.
33. Показання та протипоказання до УВЧ-терапії.
34. Методики проведення УВЧ-терапії
35. Індуктотермія. Характеристика методу.
36. Показання та протипоказання до індуктотермії.
37. Методики проведення індуктотермії
38. НВЧ-терапія (мікрохвильова терапія). Характеристика методу.
39. Показання та протипоказання до НВЧ-терапії (мікрохвильової терапії).

40. Методики проведення НВЧ-терапії (мікрохвильової терапії)
41. Магнітотерапія. Механізм терапевтичної дії, покази і противопокази.
42. Принципи дозування при проведенні магнітотерапії, апаратура, техніка проведення процедур. Техніка безпеки
43. Фізична характеристика ультразвуку, механізм терапевтичної дії.
44. Методики проведення ультразвукової терапії, дозування.
45. Показання і протипоказання для проведення ультразвукової терапії.
46. Пневмопресотерапія, пневмомассаж
47. Інгаляційна терапія. Види інгаляцій, Особливсоті проведення процедур
48. Аероіонотерапія. Фізична характеристика факторів впливу. Особливості проведення.
49. Галотерапія. Механізм дії. Особливості проведення.
50. Світлолікування. Фізична характеристика факторів впливу. Механізм дії.
51. Видиме світло. Фізична характеристика факторів впливу. Особливості застосування.
52. Ультрафіолетове випромінювання. Фізична характеристика факторів впливу. Особливості застосування.
53. Лазерне випромінювання. Фізична характеристика факторів впливу. Особливості застосування.
54. Теплолікування. Фізіологічна дія теплолікувальних середовищ
55. Водолікування. Класифікація процедур. Фізична характеристика факторів впливу.
56. Обливання та обтирання. Характеристика методу. Особливості проведення.
57. Ванни. Класифікація. Характеристика загальних та місцевих контрасних ванн. Особливості проведення.
58. Характеристика газових ванн. Особливості проведення.
59. Характеристика радонових ванн. Особливості проведення.
60. Характеристика місцевих (часткових) ванн. Особливості проведення.
61. Душ. Класифікація. Характеристика методу, особливості проведення.
62. Характеристика струменевого душу. Особливості проведення.
63. Характеристика циркулярного душу. Особливості проведення
64. Пелоїдотерапія. Фізична характеристика факторів впливу.
65. Механізм дії, покази і протипоказання, техніка проведення процедур грязелікування.
66. Лікування глиною. Характеристика методу. Особливості проведення.
67. Лікування піском. Характеристика методу. Особливості проведення.
68. Механізм дії парафінотерапії. Методики проведення процедур.
69. Механізм дії озокеритотерапії. Методики проведення процедур.
70. Комібноване застосування преформованих фізичних чинників
71. Електротравма. Невідкладна допомога
72. Кліматотерапія — види, діючі чинники.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Андрійчук О. Я. Преформовані фізичні чинники у фізичній терапії та ерготерапії: навчально-методичний посібник. Луцьк, 2022. 160 с.
2. Фізіотерапія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В.Д. Сиволап, В.Х. Каленський. З.: ЗДМУ, 2014. 196 с.
3. Яковенко Н.П., Самойленко В.Б. Фізіотерапія: підручник. К.: ВСВ «Медицина», 2011. 256 с.

Додаткова:

1. Андрійчук О. Я. Вивчення преформованих фізичних чинників у системі підготовки фізичних терапевтів. *Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, фізичній терапії та ерготерапії*: матеріали І Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції з міжнародною участю / під заг. ред. О.А. Шинкарук. К.: НУФВСУ, 2018. С.74-75.
2. Андрійчук О. Я. Преформовані фізичні чинники в практичній діяльності фізичного терапевта, ерготерапевта. *Медико-біологічні проблеми фізичного виховання різних груп населення, ерготерапії, інклюзивної та спеціальної освіти* : матеріали IV наук.-практ. конф. / ред. В. В. Чижик. – Луцьк: ЛІРоЛ 2019. С. 12-13.
3. Бісмак О.В. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. / О.В. Бісмак, Н.Г. Мельнік. Х.: Вид-во Бровін О.В., 2010. 120 с.
4. Бовсуновська Ю. Р. Перспективи використання лазерного випромінювання у медицині [Електронний ресурс]. *Інноваційні пріоритети розвитку наукових знань* : матеріали наук.-практ. конф. Херсон, 2019. С. 81–83. Режим доступу: http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/other/34march2019/34march2019.pdf#page=104
5. Васильєва-Лінецька Л. Я. Роль і місце класичної фізіотерапії в національній фізичній і реабілітаційній медицині: Реалізація принципів доказової фізіотерапії на прикладі світлолікування [Електронний ресурс]. *Укр. журн. фіз. і реабілітац. медицини*. 2017. № 1. С. 32–38. Режим доступу: http://www.uaomt.com/files/jorn1.pdf#page=31
6. Види та методи зовнішньої гідротерапії [Електронний ресурс] / Ю. М. Панишко, В. І. Ковцун, Р. С. Козій, В. В. Тарасов. *Здоровий спосіб життя* : зб. наук. ст. Львів, 2007. Вип. 23. С. 35–40. Режим доступу: http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/20574
7. Владиженко А. І. Магнітотерапія: здобутки та перспективи [Електронний ресурс]. *Інноваційні пріоритети розвитку наукових знань*: матеріали наук.-практ. конф. Херсон, 2019. С. 88–90. Режим доступу: http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/other/34march2019/34march2019.pdf#page=104
8. Глазунов В. Електротерапія в реабілітації осіб з посттравматичними невропатіями периферичних нервів [Електронний ресурс]. *Збірник наукових*

праць студентів, аспірантів і молодих вчених «Молода наука. 2014» : у 7 т. / Запорізький нац. ун-т. – Запоріжжя, 2014. Т. 2. С. 206–207. Режим доступу: http://sites.znu.edu.ua/stud-sci-soc/Aspirant/STUDENT/tom_2.pdf#page=225

9. Гоженко О. А. Клініко-патогенетичне обгрунтування диференційованого застосування фізичних чинників в санаторно-курортному лікуванні хворих на гіпертонічну хворобу II стадії з супутньою патологією : автореф. дис. ... д-ра мед. наук : 14.01.33 / Гоженко О. А. ; Н.-д. ін.-т фіз. методів лікування і мед. кліматології ім. І. М. Сєченова, Крим. держ. мед. ун-т ім. С. І. Георгієвського. – Ялта ; Сімферополь, 2013. 40 с.

10. Гуменюк І. П. Принципи профілактичного та лікувального застосування преформованих фізичних факторів при артеріальній гіпертензії [Електронний ресурс]. *Український терапевтичний журнал*. 2015. № 4. С. 94–100. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UTJ_2015_4_13

11. До питання про історію розвитку гідротерапії [Електронний ресурс] / Ю. М. Панишко, В. І. Ковцун, Р. С. Козій, В. В. Тарасов. *Здоровий спосіб життя* : зб. наук. ст. Львів, 2007. Вип. 22. С. 37–40. Режим доступу: http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/20533

12. Ефективність різних видів електролікування в комплексній терапії болю в нижній частині спини, пов'язаного із остеохондрозом [Електронний ресурс] / О. С. Зубрицький, О. А. Морозенко, І. І. Літовченко, С. Д. Третяк. *Сучасні аспекти військової медицини* : зб. наук. пр. / Голов. військ. клін. госпіталь. Київ, 2010. Вип. 17. С. 306–312. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Savm_2010_17_54

13. Жигалкевич Д. В. Сучасні методи фізіотерапевтичного лікування [Електронний ресурс]. *Інноваційні пріоритети розвитку наукових знань* : матеріали наук.-практ. Конф. Херсон, 2019. С. 91–94. Режим доступу: http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/other/34march2019/34march2019.pdf#page=104

14. Кишко Т. В. Фізичні чинники у медичній реабілітації [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Медицина. Ужгород, 2013. Вип. 3. С. 228–230. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UNUMED_2013_3_50

15. Кравченко В. Г. Перспективи застосування лазерних технологій в медицині [Електронний ресурс]. *Інноваційні пріоритети розвитку наукових знань* : матеріали наук.-практ. конф. Херсон, 2019. С. 95–97. Режим доступу: http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/other/34march2019/34march2019.pdf#page=104

16. Майстренко І. О. Фізичні фактори у відновлювальному лікуванні хворих з мультифокальним атеросклерозом : автореф. дис. ... канд. мед. наук : 14.01.33 / Майстренко І. О. ; Харків. мед. акад. післядиплом. освіти. Харків, 2019. 24 с.

17. Мухін В. М. Фізична реабілітація. 3-тє вид. К.: Олімп. л-ра, 2009. 448 с.

18. Нємцева М. О. Перспективи використання фізіотерапевтичних методів у реабілітаційній медицині [Електронний ресурс]. *Інноваційні пріоритети розвитку наукових знань* : матеріали наук.-практ. конф. Херсон, 2019. С. 104–107. Режим доступу:

http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/other/34march2019/34march2019.pdf#page=104

19. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / [Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін..]; за заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. - Тернопіль: ТДМУ, 2018. – 372 с.

20. Основи санаторно-курортної справи : навч.-метод. посіб. / В. М. Клапчук. Івано-Франківськ, 2012. Режим доступу: http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3449

21. Пєшкова О. В. Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів : навчальний посібник. Харків : СПДФО, 2011. 312 с.

22. Преформовані фізичні чинники : методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» / уклад.: М. І. Майструк., О. Я. Андрійчук; А. А. Ребрина. Хмельницький: ХНУ. 2020. 76 с.

23. Ультразвукові фізіотерапевтичні апарати та пристрої [Електронний ресурс] : монографія / М. Ф. Терещенко, Г. С. Тимчик, М. В. Чухраєв, А. Ю. Кравченко ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові данні (1 файл: 4,18 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 180 с. Режим доступу: https://ela.kpi.ua/handle/123456789/25501

24. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: Підручник для студентів і лікарів / За заг. ред. В. М. Сокрута. Краматорськ: Каштан, 2019. 480 с.

25. Dynamics of indicators of active and passive flexibility during the annual cycle of stretching classes / O. Andriychuk, N. Hreida, N. Ulianutska, B. Zadvorniy, B. Andriychuk / Journal of physical education and sport (JPES), Vol 21 (Suppl. Issue 2), Art 141 pp 1118-1123 Apr. 2021.

Більше корисної літератури можна знайти в репозитарії (посилання: http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=799)